

**TÉMATICKÉ OKRUHY A DOPORUČENÁ LITERATURA K PŘIJÍMACÍM
ZKOUŠKÁM Z EKONOMIE**
NA NAVAZUJÍCÍ MAGISTERSKÉ STUDIUM NA FAKULTĚ MANAGEMENTU VŠE
V JINDŘICHOVĚ HRADCI

Přijímací test z ekonomie pro navazující magisterské studium testuje znalosti z ekonomické teorie v rozsahu, který odpovídá obsahu předmětu Ekonomie I, jež je vyučován v bakalářském studiu FM VŠE. Základní témata a okruhy jsou:

Témata:

ČÁST MIKROEKONOMIE

1. Úvod do ekonomie, rovnováha na trhu produkce

Normativní a pozitivní přístup k ekonomie, poptávka a nabídka na trhu produkce, necenové determinanty poptávky a nabídky

2. Chování spotřebitele a formování poptávky

Užitek a jeho měření. Optimum (rovnováha) spotřebitele. Indiferentní křivka, rozpočtové omezení. Mezní a celkový užitek – grafický průběh. Přebytek spotřebitele. Individuální a tržní poptávka. Elasticity poptávky – cenová, (křížová a důchodová) elasticita, vztah mezi cenovou elasticitou a výdaji na statek.

3. Produkční analýza, náklady firmy a zisk

Předpoklady teorie firmy. Teorie produktu - produkční funkce. Celkový, mezní a průměrný produkt. Zákon klesajících výnosů z variabilního vstupu. Izokvanta, izokosta, výnosy z rozsahu. Náklady firmy v krátkém období - typy, tvary a vlastnosti nákladových křivek v krátkém období - celkové, variabilní a fixní náklady, průměrné náklady, průměrné variabilní náklady, průměrné fixní náklady, bod zvratu a bod ukončení činnosti. Nákladové křivky v dlouhém období. Nákladové optimum firmy v dlouhém období. Explicitní a implicitní náklady. Příjmy a zisk – celkové, mezní a průměrné příjmy, průběh příjmových veličin podle typu konkurence na trhu produkce – vztah s elasticitou, vztah mezi cenou a mezními příjmy u firmy v dokonalé a nedokonalé konkurenci. Rovnováha firmy na základě rovnosti mezních nákladů a mezních příjmů. Cenová elasticita nabídky. Účetní a čistý ekonomický zisk

4. Chování firmy na dokonale konkurenčním trhu, rovnováha dokonale konkurenčního trhu

Charakteristika dokonalé konkurence – definiční znaky. Poptávka po produkci firmy v dokonalé konkurenci. Křivka nabídky u firmy v dokonalé konkurenci - bod uzavření firmy, bod zvratu. Efektivnost dokonalé konkurence – dokonale konkurenčních trhů. Výhody ze směny – přebytek spotřebitele a výrobce.

5. Chování firmy v podmínkách nedokonalé konkurence

Příčiny vznik nedokonalé konkurence. Charakteristika jednotlivých tržních v nedokonalé konkurenci. Měření tržní moci – Lernerův index. Vztah mezi cenou a mezními příjmy v nedokonalé konkurenci. Optimum (rovnováha) firmy za nedokonalé konkurence. Úplný monopol - optimální množství produkce a ceny. Neefektivnost monopolu – náklady mrtvé váhy. Regulace monopolu. Oligopol (smluvní oligopol, model oligopolu s dominantní firmou) – cenové vůdcovství. Monopolistická konkurence – rovnováha v krátkém a dlouhém období.

6. Typy firem a jejich cíle

Typy zisku – účetní zisk, čistý ekonomický zisk. Alternativní cíle firmy – firma maximalizující obrát (Baumolův model)

7. Formování cen výrobních faktorů; teorie rozdělování

Základní výrobní faktory. Formy cen výrobních faktorů. Poptávka po výrobních faktorech.

Nabídka výrobních faktorů. Dokonalá a nedokonalá konkurence na trhu výrobních faktorů. Mezní náklady na faktor podle typu konkurence na trhu faktoru. Příjem z mezního produktu podle typu konkurence na trhu faktoru. Rovnováha firmy při nájmu výrobního faktoru. Teorie rozdělování. Pojem důchod a pojem bohatství. Zdroje nerovností v důchodech a jejich měření – Lorenzova křivka, Giniho koeficient.

8. Trh práce a trh půdy

Práce jako výrobní faktor. Poptávka po práci. Nabídka práce – individuální a tržní nabídka na trhu práce. Rovnováha dokonale konkurenčního trhu práce. Nedokonalosti trhu práce - faktory způsobující nedokonalosti. Problematika odborů – cíle, nástroje a dopady činnosti odborů na trh práce. Monopson na trhu práce. Minimální mzda a její dopad na trhu práce. Transferový výdělek a ekonomická renta.

9. Teorie kapitálu a úroku

Vymezení pojmu kapitál - členění kapitálu. Poptávka na trhu kapitálu. Nabídka na trhu kapitálu v krátkém a dlouhém období. Rovnováha na trhu kapitálu. Současná hodnota budoucích výnosů – problém diskontování peněžních toků.

10. Úloha vlády v ekonomice - mikroekonomické problémy

Hlavní funkce vlády. Zásahy vlády do dílčích trhů (do trhů finální produkce, do trhu práce). Selhání trhu v oblasti efektivnosti - monopolní síla, problematika externalit a řešení problému externalit. Veřejné statky – vlastnosti veřejných statků. Asymetrické informace.

11. Teorie celkové ekonomické rovnováhy

Dílčí a všeobecná rovnováha. Předpoklady modelu 2*2*2. Krabicové schéma. Hranice produkčních možností. Rovnováha a efektivnost. Efektivnost ve výrobě. Efektivnost směny. Celková efektivnost. Efektivnost a spravedlnost.

ČÁST MAKROEKONOMIE

12. Makroekonomický produkt a důchod. Základní makroekonomické identity

Základní makroekonomické veličiny. Tvorba, rozdělení a užití produktu – produkční, důchodová a výdajová metoda prezentace HDP. Princip přidané hodnoty. Disponibilní důchod. Finální statky. Nominální a reálný produkt. Národní a domácí produkt. Čistý ekonomický blahobyť.

13. Rovnovážený produkt v modelu důchod - výdaje

Spotřební výdaje a úspory domácností. Investiční výdaje. Vládní výdaje a daně. Čistý export. Určení rovnovážné produkce, výdajový multiplikátor. Multiplikátor čistého exportu. Výdaje autonomní a indukované, předpoklady modelu důchod-výdaje, rovnováha v modelu důchod – výdaje,

14. Agregátní poptávka a agregátní nabídka

Agregátní poptávka, poptávkové šoky. Agregátní nabídka v různých pojetí – krátké a dlouhé období (*keynesiánském, klasickém a monetaristickém pojetí*). Nabídkové šoky. Rovnovážený produkt a rovnovážná cenová hladina v krátkém a dlouhém období.

15. Ekonomický růst, hospodářské cykly

Pojetí ekonomického růstu. Růst nominálního a reálného produktu. Teorie růstu a teorie cyklu. Zdroje růstu - růstové účetnictví. Prorůstová politika. Charakteristika hospodářského cyklu a jeho fází. Příčiny a mechanismus cyklu. Proticyklická politika. Potencionální produkt.

16. Peníze a trh peněz. Měnová politika

Formy a funkce peněz – peněžní agregáty. Bankovní systém a tvorba peněz – peněžní multiplikátor. Položky v bilanci centrální banky a komerční banky. Poptávka po penězích – motivy držby peněz, nabídka peněz. Úroková sazba na trhu peněz. Centrální banka - nástroje a cíle měnové politiky (*keynesiánské a monetaristické pojetí měnové politiky*).

17. Otevřená ekonomika: mezinárodní obchod a pohyb kapitálu, determinace měnového kursu

Absolutní a komparativní výhody - přínosy z obchodu. Faktory mezinárodního pohybu kapitálu. Měnový trh a rovnovážný měnový kurs – faktory ovlivňující měnový kurz. Systémy měnových kurzů- fixní kurz a volně plovoucí kurz.

18. Nezaměstnanost. Makroekonomické problémy trhu práce

Definice a měření nezaměstnanosti. Příčiny a formy nezaměstnanosti – frikční, strukturální a cyklická nezaměstnanost. Dobrovolná a nedobrovolná nezaměstnanost. Přirozená míra nezaměstnanosti. Ekonomické a sociální důsledky nezaměstnanosti – Okunův zákon.

19. Inflace, protiinflační politika

Definice a měření inflace – cenové indexy. Inflace tažená poptávkou, inflace tlačena náklady (nabídková inflace). Inflační očekávání. Důsledky inflace. Snižování inflace, Phillipsovy křivky, původní a rozšířená verze. Pojem deflace.

20. Rozpočet a fiskální politika

Charakteristika rozpočtové soustavy. Příjmy a výdaje rozpočtu jako nástroje fiskální politiky. Keynesiánská, klasická a monetaristická interpretace fiskální politiky. Expanzivní a restriktivní fiskální politika. Účinnost fiskální politiky - vytěšňovací efekt. Vládní deficity a dluhy (*krytí deficitu a dluhu, monetizace dluhu*). Vestavěné stabilizátory. Vládní výdaje a vládní transfery.

21. Vnější ekonomická rovnováha. Zahraničně ekonomická politika

Charakteristika platební bilance – složky platební bilance. Formy, příčiny a důsledky vnější ekonomické nerovnováhy. Mechanismy obnovení vnější rovnováhy. Protekcionismus, jeho cíle a nástroje.

Literatura:

Základní doporučená literatura k části mikroekonomické:

1. Macáková, L. a kol.: Mikroekonomie. Základní kurs. 8. aktualizované vydání. Slaný, Melandrium 2003. 271 stran. ISBN 80-86175-38-3.

Pozn.Kniha obsahuje učivo se k jednotlivým mikroekonomickým tématům.

2. Sirůček, P., Nečadová, M.: Mikroekonomická teorie I. Cvičebnice. 2. aktualizované vydání. Slaný, Melandrium 2003. 303 stran. ISBN 80-86175-37-5

Pozn.Kniha umožní procvičit učivo vážící se k jednotlivým mikroekonomickým tématům formou klíčových pojmů, příkladů a testových otázek. Jako vhodné je zejména procvičovat látku na testových otázkách obsažených ve cvičebnici. Obdobné otázky se mohou objevit v testu z ekonomie u přijímaček.

3. Sirůček, P.: EKONOMIE. Pro přijímací zkoušky na navazující magisterský studijní program na VŠE v Praze. Praha, Oeconomica - Nakladatelství VŠE v Praze 2003. 223 stran. ISBN 80-245-0473-1

Pozn.Kniha umožní procvičit učivo vážící se k jednotlivým mikroekonomickým i makroekonomickým tématům formou klíčových pojmů, příkladů a testových otázek. Jako vhodné je zejména procvičovat látku na testových otázkách obsažených ve cvičebnici. Obdobné otázky se mohou objevit v testu z ekonomie u přijímaček.

Základní doporučená literatura k části makroekonomické:

4. Helísek, M.: Makroekonomie. Základní kurs. 2. přepracované vydání. Slaný, Melandrium 2002. 326 stran. ISBN 80-86175-25-1 (brož.), resp. 80-86175-26-X (váz.).

Pozn.Kniha obsahuje učivo se k jednotlivým makroekonomickým tématům.

5. Pavelka Tomáš, Makroekonomie základní kurz, I. vydání, Melandrium 2006, ISBN 80-86175-45-6

Pozn.Kniha obsahuje učivo se k jednotlivým makroekonomickým tématům.

6. Provazníková R., Volejníková J. – Makroekonomie-cvičebnice pro základní a středně pokročilý kurz, Melandrium, ISBN 80-86175-05-7, 1998 (nebo pozdější vydání)

Pozn.Kniha umožní procvičit učivo vážící se k jednotlivým makroekonomickým tématům formou klíčových pojmů, příkladů a testových otázek. Jako vhodné je zejména procvičovat látku na testových otázkách obsažených ve cvičebnici. Obdobné otázky se mohou objevit v testu z ekonomie u přijímaček.

7. Sirůček, P.: EKONOMIE. Pro přijímací zkoušky na navazující magisterský studijní program na VŠE v Praze. Praha, Oeconomica - Nakladatelství VŠE v Praze 2003. 223 stran. ISBN 80-245-0473-1

Pozn.Kniha umožní procvičit učivo vážící se k jednotlivým mikroekonomickým i makroekonomickým tématům formou klíčových pojmů, příkladů a testových otázek. Jako vhodné je zejména procvičovat látku na testových otázkách obsažených ve cvičebnici. Obdobné otázky se mohou objevit v testu z ekonomie u přijímaček.

Další doporučená literatura:

8. Rusmichová, L., Soukup, J. a kol.: Makroekonomie. Základní kurs. 5. vydání. Slaný, Melandrium 2002. 167 stran. ISBN 80-86175-24-3.

9. Sirůček, P., Neset, P. a kol.: Makroekonomická teorie I. Cvičebnice. 1. část. 2. aktualizované vydání. Slaný, Melandrium 2003. 175 stran. ISBN 80-8617-36-7

Další doporučená literatura zahrnující mikroekonomická i makroekonomická témata:

10. Holman, R.: Ekonomie. 3. aktualizované vydání. Praha, C. H. Beck 2002. 714 stran. ISBN 80-7179-681-6.

11. Samuelson, P. A., Nordhaus, W. D.: Ekonomie. 13. vydání. Praha, Svoboda 1995. 1011 stran. ISBN 80-205-0494-X.

12. Mankiw, N. G.: Zásady ekonomie. Praha, Grada 1999. 763 stran. ISBN 80-7169-899-1.

Pozn. Pro úspěšné zvládnutí je dobré postupovat tímto způsobem: Nejdříve nastudovat teorii k jednotlivým kapitolám (tituly 1.,4.,5.), zejména se soustředit na podbody u jednotlivých kapitol a poté látku případně procvičit v cvičebnicích(tituly2.,3.,6.) – tam je dobré se soustředit na testové otázky. Testové otázky u přijímaček z ekonomie mají podobný charakter jako jsou otázky v cvičebnicích.